

paa, og jeg siger, at man har ikke Lov til at paastaa, at Militærudgifternes Opgave er at opretholde Staten og saa tilsidesætte andre Hensyn, spare paa andre Omraader. Det kan ikke nytte at søge at opretholde Staten ved at pantsætte den i stedse stigende Grad. Men derimod er der en anden Opgave, vi have, det er at opretholde Befolkningen; og det kunne vi gøre gennem den Lovgivning, vi foretage herinde, og det er den Lovgivning, det ærede Medlem særlig har sigtet til, naar han opfordrede os til at spare. Det er det, jeg vil tillade mig at protestere imod.

Finansministeren (N. Neergaard): Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) sagde, at vi burde være komne Norge og Sverige i Forkøbet. Naar man som jeg har en længere politisk Historie bag sig, sidder man med en vis Sindsro og hører paa saa meget, og jeg har ogsaa i Dag siddet og hørt paa adskilligt og tænkt mit. Jeg tænkte blandt andet, at hvis jeg nu var kommen Norge og Sverige i Forkøbet, hvis jeg virkelig i det tidlige Foraar 1911 havde afsluttet et 4 pCt. Laan, altsaa inden nogen af de skandinaviske Stater var gaaet over til 4 pCt.s-Typen, og jeg havde opnaaet en Kurs paa mellem 96 og 97, som de Herrer mene, at Norge har faaet, hvorledes vilde Dommen saa have lydt fra de samme ærede Medlemmers Side; saa havde der endelig, om jeg saa maa sige, været noget at tage fat i, saa kunde der i Virkeligheden have været anført meget gode og gyldige Grunde mod den Finansminister, som gjorde et saadant Skridt, der først af alle skandinaviske Stater brød ud fra den en Gang vedtagne Laanetype, en Finansminister, som paa en Tid, da Statens Finanser vare paa det allerfarligste og uheldigste Tidspunkt, inden Statsindtægterne vare begyndte at flyde rigeligere, og inden nye Indtægtskilder vare skabte, stiftede et Laan, der ikke kunde være mindre end 100 Mill. Kr. til en da lidet gunstig Rentefod. Jeg tror, at de Bemærkninger, jeg har faaet at høre i Dag, vilde have været rene Kærtegn i Sammenligning med dem, jeg vilde have faaet at høre fra de selv samme ærede Medlemmer, hvis jeg havde handlet saaledes i Foraaret 1911. Og tro de Herrer virkelig, at Danmark for et Laan paa ca. 100 Mill. Kr., som det den Gang maatte have været, vilde have opnaaet de samme Vilkaar som dem, Norge har kunnet opnaa for et Laan paa 40 Mill. Kr.? Enhver, som kender det mindste til For-

holdene, ved jo, at det ikke vilde have været Tilfældet. Norge ønskede at optage et Laan paa 60 Mill. Kr., men naar det er gaaet ned til 40 Mill. Kr., hvorfor tro de Herrer saa, det er sket? Antagelig paa Grund af det Forhold, som jeg Gang paa Gang har paapeget her, og som har sin store Betydning, nemlig Vanskeligheden med Laanebeløbs Størrelse. Det er det, der har været særlig ugunstigt for Danmark i denne Laaneaffære, at vi have maattet have et saa overordentlig stort Laan, navnlig i tidligere Tid, inden vore Forhold havde konsolideret sig noget.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) bebrejdede mig, at jeg her flere Gange havde sagt, at den danske Stat ikke er Laansøger — jeg ved ikke, om det var ham, eller det var det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode), der i den Anledning betegnede mig som en Don Ranudo, der havde hyllet mig i Elendighedens Kappe (Af-brydelse af Schovelin) det var maaske ikke det ærede Medlem, det var maaske Kampfællen i den anden Side af Salen. Imidlertid maa de ærede Medlemmer saa glemme Forskellen paa deres Stilling og Finansministerens Stilling i saadanne Forhold. De Herrer angribe af Hjertens Lyst, hugge løs, hvor de synes, at Huggene bide bedst, og med de Vaaben, som synes dem bedst egnede i Øjeblikket, og de tænke — jeg siger ikke, at de Herrer have Hensigt med det —, men de tænke ikke altid saa meget over, hvordan de drabelige Hug lyde udenfor denne Sal, i Udlandet, hvordan man der kan opfatte det. Jeg derimod, der staar her som Finansminister, har nøje maattet lægge Vægt paa, hvad jeg sagde, saaledes at det ikke skulde kunne anføres imod mig, naar jeg kom og skulde negociere et Laan. Jeg kunde ikke staa og sige, at vi idelig vare paa Tærne efter Laan, at vi gerne vilde acceptere 4 pCt.-Typen, det vilde være os en sand Fornøjelse, vi erkendte, at alting gaar ned ad Bakke etc. — den Slags Udtalelser vilde maaske ikke have været saa hensigtsmæssige i min Mund, jeg maatte selvfølgelig udtale mig saaledes, at jeg i det længste under Forhandlingerne var i Stand til at hævde den Laanetype, som jeg ansaa for fordelagtigst for Landet, og jeg maatte ikke fremstille mig som Laansøger, hvad jeg jo i den Forstand heller ikke var, idet jeg ikke er gaaet med direkte Anmodning om at faa et Tilbud om et Laan til Udlandet, før jeg gjorde det nu, kort før